

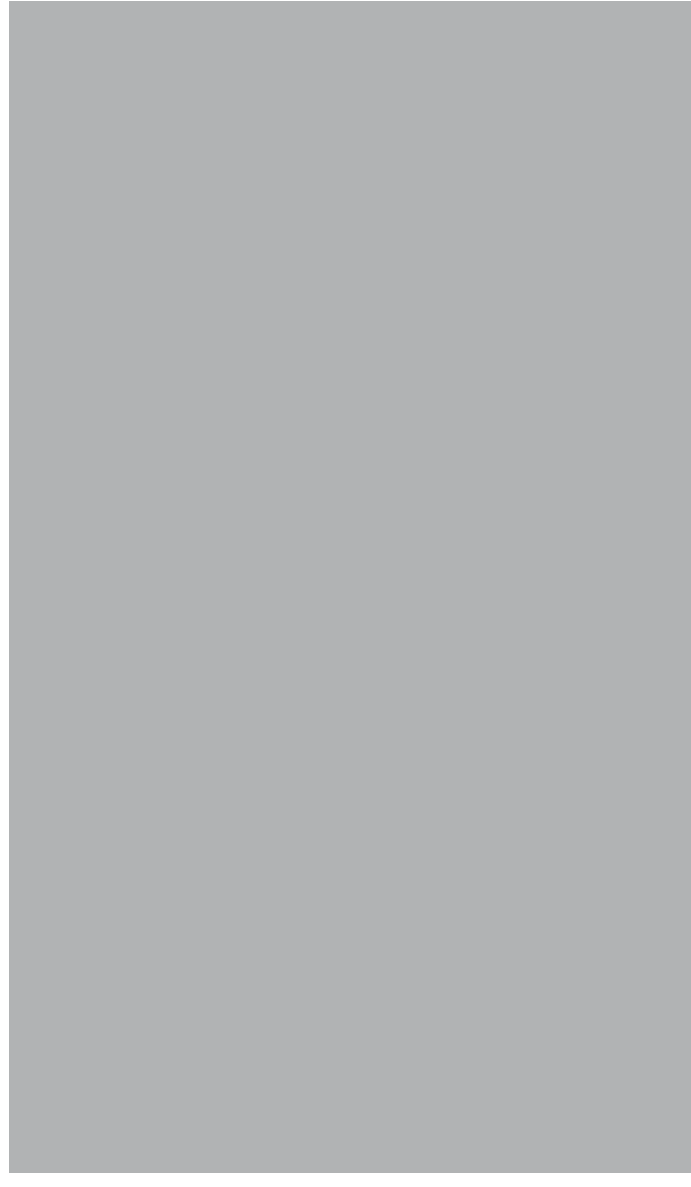
TRACK

Kristýna **Vorlíčková**

FLYING FOXES

TRACK

Kristýna Vorlíčková FLYING FOXES

 KNIHA ZLIN

Kristýna **Vorlíčková**

FLYING FOXES

Copyright © Kristýna Vorlíčková, 2012

Cover and layout © Lucie Mrázová, 2012

ISBN 978-80-87497-12-8

Přišla ke mně docela hotová, jako přilétá okřídlené semeno přes moře, a tak dokonale uhnětená, tak zbudovaná, tak čistě prodchnutá bohatstvím, které jí nikdy k ničemu nebylo, jako jsi ty sám prostoupen postupnými zásluhami, činy a zkušenostmi, které ti poslouží až v hodině smrti, kdy se konečně uskutečníš. A přitom využila tak málo nejen ze svého břicha a ňader, ale i z tance k svádění králů a studánek k ovlažení rtů a umění vázat květy – ona, jež květy nikdy neviděla –, že když ke mně ve své naprosté dokonalosti přišla, mohla jen zemřít.

Stačí jediné okřídlené semeno vydané náhodě větru, aby se země stala bazilikou.

Antoine de Saint-Exupéry

LETOVÝ ŘÁD

11 Let první, směr Sydney

59 Let nultý, směr Toronto

79 Let druhý, kamkoli

87 Let třetí, směr Praha

115 Let neuskutečněný

123 Let třetí, směr Praha

139 Tandemový let střemhlav

151 Přistávání

Let první
Směr Sydney

1.

Je mi osmadvacet a z vzácné jabloně, jediného stromu v mé vnitřní zahradě, odkapává touha po plodech všeho druhu.

Stromy Královské botanické zahrady v Sydney, kterou právě pospíchám na autobus, jsou obsypány osrstěnými kapkovitými plody *Pteropus ploicephalus*. Jejich oči se otvírají a zavírají jako brány do utajených říší. Zůstaň chvíli, a z běžných dní se ti před očima vyloupne jádro tvé první země.

Plody se podobají okřídleným liškám kříženým s fíky, ale ve skutečnosti se jedná o příbuzné netopýrů. Svou pouhou existencí děsí neinformované návštěvníky zahrady: přidržle totiž pískají jako vydržovaní exotičtí milenci na přezrálé sex-turistky. Neustále mezi sebou bojují o nejlepší větve a reagují na soumrak: to pak roztahnou svá metrová černošedá křídla a ladně plachtí směrem k městu.

Juni, pětadvacetiletá Mexičanka z ubytovny, se kterou jsem se skamarádila při konverzaci o cestě do Darling harbour, říká, že když ty temné bytosti letí v hejnech nad Hlavním obchodním centrem a jejich pohyby se odrážejí od skel mrakodrapů, připomínají čínské draky přinášející

poselství. Její australský přítel pochází z Číny a na hrudníku má vytetovaného draka.

Moje babička jela do Číny ve svých pětadesáti letech. Odvážně s sebou vezla dědu s Parkinsonovou chorobou, a když se vrátila, vyprávěla mi o Velké čínské zdi, malých čínských rodinách i o úctě, jaké se těší draci v asijských kulturách. Navzdory skutečnosti, že fyzicky nikdy neexistovali.

Škoda že jsem ještě příliš hmotná a tolik pospíchám za tebou, jinak bych se posadila do trávy a ucítila znova na kůži chlad šumivého stínu, který netopýří plody rozespale šíří okolo sebe. Ale žádnou úlevu si nedopřeju. Je čas povědět ti všechno. Co kdybych tady už nebyla, až zatoužíš poznat počátky svého příběhu?

„Lidé jsou často nemocní jen proto, že nemají komu vyprávět svůj příběh,“ řekl mi jeden bývalý kolega z bůhvíkolikátého zaměstnání. Těsně před mým odchodem přiznal, že se kvůli mně chtěl rozejít s těhotnou přítelkyní. Jenže já si nepamatovala ani jeho příjmení a o jeho touze jsem vůbec netušila. I mé vlastní touhy zůstaly tajemstvím až do chvíle, kdy jsem, čerstvě rozvedená a ještě bez tebe, přilétala na liščí kontinent. Myslím, že lidé onemocní i tehdy, když svůj příběh neznají celý, od první buňky duše: Přeju si, abys byl zdravý.

2.

Babička Mária mi vždycky říkala: „Karin, ty si iná, grófkal“, krmila nás vnoučata pravým uherským salámem a s hrdostí hladila po vlasech. Všechnu odzbrojující křehkost, která ve mně meluzínsky zpívá i v okamžicích nejtěžšího, olověného ticha, na mě přenesla konečky svých prstů. Narodila se na hranicích Slovenska a Maďarska jako nejkrásnější, čtvrtá dcera z devíti potomků českého důstoj-

níka a slovenské ranhojičky. Devátý sourozenec umřel hned po narození, a tak jej podle starého slovenského zvyku pojmenovali Adam a nikdy na něj nezapomněli, protože co je mrtvé, je svaté a uctívané na domácím oltáři, zatímco na živé se občas plive. Bylo mi dvanáct, když jsem poprosila mámu o jeden čistý ručník navíc, a ona se ke mně otočila a naplivala mi do tváře. Tatínek se totiž zrovna vrátil z práce, přinutil ji vstát ze slunečního lehátka a vynést nákup z auta.

Dokud jsem bydlela u rodičů, nemohla jsem se přihlásit ke své pálivé paprikové krvi, protože máma si z neznámých důvodů odmítala přiznat cokoli, co naši rodinu vyčleňovalo z úhledných maloměstských škatulek. Nosila naondulované vlasy a fialovočervenou rtěnku jako všechny Středoevropanky té doby, sbírala zdravé recepty z časopisu *Vlasta*, považovala se za vlastenku, dojíkala se u hymny a nikdy by nahlas nepřiznala, že nejsme čisto-krevné Češky. Po nocích pročítala knihy o léčitelství a čarodějkách, ale o tetě Ivě, která svým tělesným magnetismem dokázala udržet na holé hrudi žehličku a na dálku pohybovala hodinovými ručičkami, raději nemluvila. Stejně jako zamlčela, že můj děda byl nemanželským, zanedbávaným synem zdivočelé herečky. Dlouhá léta jsem kvůli promlčeným kořenům žila ve zmatku. Jednou jedinkrát mi prozradila rodinnou pikantnost (kterou o pár minut později popřela), že pocházíme ze šlechtického rodu Hynků a předek, zřejmě velký snílek a renesanční člověk, prý už za svého života věnoval veškerý majetek Tycho-novi de Brahe. Všechny příbuzné tak svou impulzivností připravil o čest.

Mária se ze Slovenska odstěhovala v devatenácti. Stále postrádala své umělecky nadané bratry, nikdy si v Čechách nezvykla, asi na truc dědovi se nenaučila pořádně česky a nenašla si tady jedinou přítelkyni. Kdyby vlastnila

osobní erb, patřilo by do něj heslo „Nikomu nedůvěruj, ale obetuj sa pre všetkých“. I ve vlastním domě zůstala navždy ostýchavou cizinkou: nikdy jsem ji tam neviděla odpočívat, mlsat nebo jen tak ležet u televize.

Celý život dětem a pak i vnoučatům nadšeně vyprávěla, jak za mlada před každou schůzkou legitimovala ctitelce, aby se ujistila, jestli není ženatý. Jenže dědovi Albertovi vyvařovala vždy dvě hlavní jídla denně, i když jí kdysi odmítl občanku ukázat. Dávala mu vždy a ve všem na výběr, sama kvůli třem dětem prý neměla jinou možnost. I když vařila výborně, často se stalo, že za jídlo nepoděkoval nebo si raději vzal z lednice párek. „Neuvařila jsi podle norem,“ zlobíval se, když zrakem inspektora jídelen, hospodského a vedoucího výroby chlebíčků a salátů kontroloval nadýchanost knedlíků, konzistenci omáčky nebo teplotu talíře. Pár týdnů po porodu máminých bratrů musela prý Mária vynášet z nákladáku bedny s pivem do dědovy hospody.

Ženský příběh, který přede mě rozložila jako nepoužitý modlitební kobereček v době, kdy se má duše rozekočila jako houf klokanů, když do něj střelíš, a rozpadalo se mi manželství, se stal sítem, přes něž jsem později prosívala své sny a hodnoty.

Naučila jsem se od ní, jaké chyby nemusím opakovat. A díky mámě jsem dovedla do dokonalosti tragické umění studu. Na základní škole jsem se styděla chodit na toaletu, takže jsem po nocích plakala bolestí ze zánětů močového měchýře. Na gymnáziu jsem si sice pravidelně kupovala stravenky do školní jídelny, ale raději jsem tam moc nechodila. Bylo dost obtížné sledovat spolužáky, jak vkládají sousta do úst a žvýkají, styděla jsem se za ně i za sebe. Co se stalo pro ostatní přirozeností, o níž se nepřemýšlí, mi působilo utrpení. Tělo nesmělo kohokoli obtěžovat svou existencí a duše se projevovала společ-

čensky přijatelným úsměvem ve vhodných situacích. Tak mě to máma nechtěně učila svým příkladem.

3.

Staří Řekové během dionýských slavností nosili v procesích obrovské falické symboly ze dřeva, uctívali krásu svobodného lidského těla i ducha: možná právě proto se jejich kultura stala základem dnešní civilizace. Základem naší rodiny bylo úzkostlivé zamlčování podstatného a nežádoucího, což ve svém důsledku vedlo k tomu, že jsem se vyvíjela opačně. Tolik jsem toužila po osvobození od všech nevědomky předaných rodinných břemen, že jsem ztratila zábrany a otevřela se světu víc, než je obvyklé. Alespoň v rámci možností.

Zůstala jsem uvnitř plašší než srnka, kterou právě minulá smrtící kulka, ale u rodinné večeře jsem halasně mluvila o sexu, menstruaci, mužském sledování porna, zajímala se o výši otcova platu a kritizovala neharmonický vztah rodičů. „Pořád na sebe křičíte, to je prostě strašný. Tak nechci dopadnout, to radši budu sama,“ říkala jsem třeba. „Ty nemáš žádný tabu!“ zněla matčina nejčastější výčitka a univerzální odpověď. Její život byl tabu sám o sobě, musela jsem otvíráním tajných komnat balancovat na hraně přežití nás obou. Potřebovala jsem se nadechnout a promnout si zápěstí otačená od neviditelných pout, i kdyby mě to stálo veškerou lásku a měla se stát vyhnancem. Dýchání je instinkt, nelze je zcela ovládnout.

Sebeovládání za jakoukoli cenu – základní a věčně vštěpovaná vlastnost dámy z máminých představ o elegantním životě. Eleganci jsem se proto vyhýbala, ale násilím adoptovaný perfekcionismus mě neminul: dlouhé pěstěné vlasy, dokonalý make-up, maturita s vyznamenáním,

vysokoškolský titul, sedmkrát v Paříži a svatba po pěti letech známosti.

V sedmadvaceti letech jsem ale v jeden prosincový den ztratila téměř všechno. Celý můj perfektní svět se ponořil do arktické tmy a zimy bez polární záře. Přišla jsem do práce po dvou měsících nemocenské, ještě ne úplně zdravá, s nohama rozechvělýma, a dostala nečekanou výpověď. Pár hodin předtím jsem šla s mužem na soud podat žádost o rozvod. Po návratu domů jsem se sesula na podlahu, desítky minut mlčky plakala a rukama bloudila ve vlasech, které jsem si kdysi na jeho přání ostříhala a přebarvila. Nezbylo ze mě nic.

Když jsem se krátce po rozvodu, bez závazků a jistot, rozhodla narychlo odjet do Austrálie a najít tam cosi nebo aspoň utopit to, co si vždy nosíme v sobě, babička už nemohla po mozkové mrtvici mluvit. Pro ženské poselství mi zůstala jenom máma. Telefonovala pár hodin před odletem: „Ty chceš být v letadle dva dny nenalíčená, proboha? Nalič si aspoň řasy! Nebo si nech na oční víčka vytetovat linku, ať to vypadá dobře. A trochu pudříku na nosík,“ zněla rada před životní poutí. Zopakovala ji ještě dvakrát. O nebezpečích cestování přes půl světa nemluvila. Zůstat bez masky se jí asi zdálo mnohem riskantnější než elektrická bouře během letu. Sama nechodila bez make-upu ani před námi a o víkendu, natož před cizími lidmi. Nejdůležitější byl povrch a co tomu řeknou lidé. Z neznámého důvodu si volala taxíka o blok dál, nikdy ne před náš dům, a představovala se jiným jménem. „Soukromí si člověk musí chránit,“ tvrdila.

Moc dobře jsem věděla, kam až sahá touha ochránit své soukromí a jak dokáže být plodná. Od patnácti jsem byla po příchodu ze školy pravidelně bombardována dotazy, který kluk se mi líbí. Nelíbil se mi žádný, měla jsem hlavu plnou rodinných břemen a básní. O dva roky poz-

ději jsem raději stvořila svého fiktivního přítele Ondřeje, strážce mé vnitřní říše. Abych měla už konečně klid, popsal jsem mámě o tři roky staršího, sexy olympského boha studujícího ekonomku, píšícího odborné články, z výborných majetkových a rodinných poměrů. Její nadšení a má úleva neznaly mezí. Dcera má přítele, je normální, hurá! Neudělá ostudu.

Bohužel Ondřej vždy v matčiných očích „ožíval“, kdykoli jsem se později s někým rozešla nebo se pohádala. „Co asi dělá Ondra? Zavolej mu! Takovej solidní kluk, a ty si ho necháš proklouznout mezi prsty,“ zlobila se. A to mi bylo dvacet, třicet, sedmadvacet a ochranná lež už dávno žila svým vlastním životem.

4.

Dny mezi rozchodem a rozvodovým stáním u soudu po mně stékaly jako vosk, až jsem si na přilnavost a popelavou barvu samoty zvykla. Oči bloudí ve tmě, a najednou přestaneš šmátrat rukama, prostě jdeš bez doteků. Jezdila jsem na víkendy za rodinou do Tábora. Zelený dům u lesa mě pokaždé překvapil svou rozlehlostí. Když jsem si rádoby vesele zpívala při sprchování, ozývala se ozvěna. Pokaždé jsem si vybavila milostný příběh Narcise a víly Echo. Rozesmutnil mě. Stejně jako ostatní milostné příběhy.

Otázku „Kdy nám přivedeš ukázat nového amanta?“ položil táta na stůl spolu s košíkem sobotního pečiva. Jídelna voněla kakaem, nechtěla jsem nic řešit.

„Známe se dva tejdny, to je brzo! Může udělat nějakou zásadní chybu, a nebudu ho chtít. Přece vám sem nebudu vodit pokaždý někoho jiného,“ vysvětlovala jsem s plnou pusou. Máma míchala své obvyklé ovesné vločky a souhlasně kývala. Vzácny okamžik shody.